

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาทุกระดับชั้นมีจุดมุ่งหมายและบทบาทในการพัฒนาคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ ทั้งด้านคุณสมบัตินี้ ทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต และการเข้าสู่ตลาดอาชีพที่แตกต่างกัน สำหรับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา นับเป็นการศึกษาระดับสูงที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาต่อในวิชาชีพชั้นสูง (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2530: 1) มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมบัณฑิตให้พร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพและสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ตามความต้องการ ความถนัดและความสามารถของตนเอง

สถานการณ์ของการหางานทำของผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน เป็นเรื่องที่น่าวิตกกังวลอย่างยิ่ง นอกจากปัญหาการว่างงานที่มีเพิ่มมากขึ้นแล้ว ยังมีปัญหาอื่น ๆ อีก เช่น นักศึกษาไม่มีความรู้ทางอาชีพ ไม่มีทักษะในการทำงานเพียงพอ ไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการทำงาน ขาดการเตรียมความพร้อมก่อนออกไปประกอบอาชีพ ขาดเอกสารหรือขาดแหล่งที่ทำหน้าที่รวบรวมสารนิเทศทางอาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้เมื่อได้งานทำแล้ว ผู้ที่ทำงานยังประสบปัญหาต่าง ๆ ในการทำงาน เช่น ทำงานที่ไม่ตรงกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจและอุปนิสัยของตนเอง อันเป็นเหตุให้เกิดความเบื่อหน่ายในการทำงาน ปฏิบัติงานได้ผลไม่ดี ส่งผลให้ต้องลาออกจากงานและกลายเป็นคนว่างงานในที่สุด

การเลือกอาชีพและการวางแผนที่ดีจะช่วยให้นักศึกษาประกอบอาชีพด้วยความสำเร็จ แต่การเลือกอาชีพให้เหมาะสมนั้นมิใช่จะกระทำโดยง่าย จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยและความรู้ต่าง ๆ ในการช่วยเหลือการเลือกอาชีพของนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษามีความต้องการสารนิเทศด้านอาชีพในแง่มุมต่าง ๆ มาก เช่น ต้องการความช่วยเหลือในการเลือกอาชีพ การวางแผนการประกอบอาชีพ การช่วยให้มีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา การได้รับสารนิเทศทางอาชีพที่มีความถูกต้องและมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการ จะทำให้นักศึกษาสามารถเลือกอาชีพได้ด้วยตนเองและประสบความสำเร็จในการทำงานได้ในอนาคต (สำเนาวิ ขจรศิลป์, 2529: บทนำ ; อรอนงค์ รัญญะวัน, 2539: 2)

ในการเลือกอาชีพมีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้อง ที่นักศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ประการแรก นักศึกษาต้องสำรวจตนเองและมีความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพที่ตนถนัด คือ สำรวจตนเองว่ามีความถนัดทางไหน มีความสามารถและทักษะด้านใด ประการที่สอง นักศึกษาต้องมีความเข้าใจในอาชีพต่าง ๆ ที่ตนเองสนใจ คือ รู้ถึงลักษณะของงาน สภาพแวดล้อมของงาน และภาวะของตลาดแรงงาน และประการที่สาม นักศึกษาต้องมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพให้เหมาะกับตนเอง (ลำเนาวิ ขจรศิลป์, 2529: 68) ความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศทั้งหมดนี้ นักศึกษาสามารถนำไปใช้เพื่อตัดสินใจวางแผนอาชีพและเข้าสู่อาชีพตามที่ต้องการ

นักศึกษาที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย และ/หรือที่กำลังจะประกอบอาชีพ จำเป็นจะต้องมีการเตรียมพื้นฐานความรู้ให้เพียงพอสำหรับการทำงาน เพื่อช่วยให้สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ก่อนเข้าสู่อาชีพ การมีความรู้ความเข้าใจและการได้รับสารสนเทศที่ถูกต้อง ทำให้นักศึกษาสามารถเลือกประกอบอาชีพตามความสนใจและความถนัดของตนเอง และมีกำลังใจในการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ หากนักศึกษาขาดสารสนเทศทางอาชีพที่ถูกต้อง และเหมาะสม อาจทำให้มีการตัดสินใจเลือกอาชีพผิดพลาด ไม่เหมาะสมกับตนเอง ไม่พอใจในงานที่ปฏิบัติ ทำให้ยากที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2528 : 9 ; Hoppock, 1967: 4) จึงกล่าวได้ว่า การตัดสินใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพต้องอาศัยการวางแผนและการได้รับสารสนเทศที่ถูกต้อง

สารสนเทศทางอาชีพ หมายถึง ข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และโลกของงานที่มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเพื่อนำไปสู่การเลือกประกอบอาชีพ และเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ (สุวรรณ สุขสะพาน, 2532: 1 ; Isaacson, 1973: 15) สารสนเทศทางอาชีพ ประกอบด้วยสารสนเทศที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ประเภทของอาชีพ ลักษณะงานในแต่ละอาชีพ ข้อดีและข้อเสียของงาน คุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงาน การเตรียมตัวประกอบอาชีพ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ความก้าวหน้าในอาชีพ แนวโน้มของตลาดงาน และข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งงาน โดยสารสนเทศทางอาชีพที่นักศึกษาสามารถใช้เพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพมีเนื้อหาครอบคลุม คำอธิบายลักษณะของงานในอาชีพต่าง ๆ คุณสมบัติที่จำเป็น ด้านการศึกษาและฝึกอบรม สภาพการทำงาน วุฒิบัตรที่จำเป็น ข้อมูลเงินเดือน คุณลักษณะของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ อัตราการจ้างงาน และแนวโน้มของตลาดงานในอนาคต (คองเกอร์, 2545: 63 ; ประทุม เป้นสุวรรณ , 2540: 13 ; Hoppock, 1976: 19 - 22)

สารนิเทศทางอาชีพมีความเหมาะสมกับกลุ่มคนแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน และนักเรียน / นักศึกษาในแต่ละระดับชั้นมีความต้องการสารนิเทศทางอาชีพแตกต่างกันไป เนื่องจากนักเรียน / นักศึกษามีความสนใจ และความสามารถที่ไม่เหมือนกัน นักศึกษาบางคนมีความต้องการสารนิเทศทางอาชีพมาก แต่บางคนมีความต้องการไม่มากนัก หรือบางคนไม่ต้องการสารนิเทศทางอาชีพแต่อย่างใด (คมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2521: 42)

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย มีความต้องการสารนิเทศทางอาชีพ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเลือกอาชีพ ทำให้เกิดความเข้าใจในโลกของงาน เป็นแนวทางในการกำหนดสิ่งที่ตนชอบ และวางแผนก่อนการเข้าสู่การประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้อง ลักษณะของสารนิเทศที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ จะต้องเป็นสารนิเทศที่ทันสมัยและมีความสัมพันธ์กับงานหรืออาชีพที่นักศึกษาต้องการประกอบอาชีพ (Norris and others, 1972:161) ดังนั้นนักศึกษาจึงจำเป็นต้องทราบถึงแหล่งที่ให้สารนิเทศทางอาชีพ และแสวงหาสารนิเทศทางอาชีพจากแหล่งต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อได้รับสารนิเทศที่ต้องการและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการทำงานและก้าวหน้าในอาชีพที่ได้เลือกสรรแล้ว

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในเขตภูมิภาค ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการจัดการศึกษาทั้งสิ้น 15 คณะ 1 วิทยาลัย และ 1 โครงการ มีพันธกิจในการผลิตและพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนดีและคนเก่งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศชาติ (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, กองแผนงาน, 2548) มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้ตระหนักถึงความสำคัญของสารนิเทศทางอาชีพ และความจำเป็นในการใช้สารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรี จึงมีนโยบายที่เน้นการแนะแนวอาชีพให้กับนักศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ โดยจัดเตรียมสารนิเทศและบริการสารนิเทศทางอาชีพให้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้ค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง (สรวงสุดา สิงขรอาสน์, สัมภาษณ์)

แหล่งสารนิเทศทางอาชีพที่ทางมหาวิทยาลัยได้จัดให้บริการนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย บุคลากรและหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ได้แก่ สำนักวิทยบริการ เป็นแหล่งที่จัดบริการทรัพยากรสารนิเทศที่มีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ในรูปของหนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิง สิ่งพิมพ์รัฐบาล กฤตภาค และสื่อโสตทัศนวัสดุ (รุ่งทิพย์ เจริญศักดิ์,

สัมภาษณ์) กองกิจการนิสิต เป็นหน่วยงานที่จัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพและให้บริการสารสนเทศทางอาชีพให้กับนักศึกษา กิจกรรมที่จัดครอบคลุมการจัดโครงการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม นัดพบตลาดงาน นิทรรศการเกี่ยวกับอาชีพ ป้ายประกาศรับสมัครงาน เว็บไซต์แนะนำอาชีพ การฝึกวิชาชีพ และการเชิญวิทยากรมาบรรยาย (สรวงสุดา สิงขรอาสน์, สัมภาษณ์) ส่วนสถานีวิจัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมแนะแนวอาชีพที่หน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยจัด นอกจากนี้เจ้าหน้าที่แนะแนวและอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย ยังทำหน้าที่ให้การแนะแนวและให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพแก่นักศึกษาอีกด้วย

นอกจากแหล่งสารสนเทศทางอาชีพภายในมหาวิทยาลัยแล้ว นักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามยังอาจแสวงหาสารสนเทศได้จากแหล่งสารสนเทศภายนอกสถาบันการศึกษา ได้แก่ สำนักงานจัดหางานจังหวัด สหประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กรมการจัดหางาน ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ รวมทั้งแหล่งสารสนเทศบุคคลที่ใกล้ชิด ได้แก่ บิดา มารดา ญาติ เพื่อน รุ่นพี่ หรือการสังเกตการประกอบอาชีพทั่วไปในสังคม สำหรับแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ที่นักศึกษาสามารถแสวงหาสารสนเทศทางอาชีพ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต สื่อมวลชน ทั้งที่เป็นหนังสือพิมพ์ รายการวิทยุและรายการโทรทัศน์ (จารุพร พงศ์ศรีวัฒน์, 2544: 59-62 ; ประภาวดี สืบสนธิ์, 2532: 28 - 29)

ในการแสวงหาสารสนเทศทางอาชีพนั้น นักศึกษาสามารถแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ดังกล่าว โดยใช้วิธีการแสวงหาตามความถนัดและมีความถนัดในการแสวงหาสารสนเทศแตกต่างกันไป นักศึกษาอาจใช้ปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาเลือกแหล่งสารสนเทศ เช่น ความสะดวกในการเข้าใช้ ไม่เสียเวลาเดินทาง หรือ ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ เป็นเกณฑ์ในการเลือก (Young และ Seggern, 2001) ส่วนการนำสารสนเทศที่ได้รับจากการแสวงหาเพื่อนำไปใช้นั้น นักศึกษาสามารถพิจารณาจากรูปแบบการนำเสนอสารสนเทศที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ประโยชน์ โดยมีเกณฑ์ในการเลือกสารสนเทศและมีลักษณะการนำสารสนเทศไปใช้ที่แตกต่างกัน สารสนเทศที่เลือกใช้อาจอยู่ในรูปแบบของสรุปย่อเรื่องอาชีพ รายงานการประกอบอาชีพ หรือสถิติจำนวนผู้ประกอบอาชีพ เป็นต้น ในด้านปัญหาที่เกิดจากการแสวงหา นั้น มีทั้งปัญหาที่มาจากตัวนักศึกษาเองและจากแหล่งสารสนเทศ การที่นักศึกษาไม่ทราบว่าสารสนเทศที่ต้องการ สามารถค้นหาได้จากแหล่งใด หรือ การที่แหล่งสารสนเทศไม่มีสารสนเทศทางวิชาชีพที่นักศึกษาสนใจ ทำให้แหล่งสารสนเทศในมหาวิทยาลัยต้องจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ในการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสารสนเทศทางอาชีพ และจัดเตรียมสารสนเทศและบริการสารสนเทศทางอาชีพให้กับนักศึกษา

แม้ว่ามหาวิทยาลัยมหาสารคาม จะมีแหล่งบริการสารสนเทศทางอาชีพในลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว นักศึกษายังคงประสบปัญหาการใช้สารสนเทศทางอาชีพและอุปสรรคในการหางานทำ ดังผลการสำรวจภาวะการทำงานทำของบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่พบว่า บัณฑิตมีภาวะการว่างงานเพิ่มขึ้นจากจำนวน 308 คน ของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2543-2544 เพิ่มจำนวนเป็น 681 คน ของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2544-2545 และเพิ่มขึ้นเป็น 754 คน ของบัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2545-2546 (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, กองแผนงาน, 2546 ; มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, กองแผนงาน, 2547) สาเหตุส่วนหนึ่งน่าจะมาจากนักศึกษาขาดสารสนเทศทางอาชีพ ไม่ทราบแหล่งงาน ไม่ทราบวิธีการแสวงหาสารสนเทศ หรือไม่รู้จักที่จะนำสารสนเทศที่เหมาะสมไปใช้

จากความสำคัญของสารสนเทศทางอาชีพ ปัญหาการแสวงหาและการใช้สารสนเทศที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการแสวงหาและการใช้สารสนเทศทางอาชีพของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาสารคามในด้านวัตถุประสงค์ในการแสวงหา เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบของสารสนเทศ ความถี่ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งผลจากการศึกษาจะเป็นแนวทางให้ห้องสมุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการจัดเตรียมสารสนเทศและบริการสารสนเทศทางอาชีพที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษา

1. การแสวงหาสารสนเทศทางอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคามในด้านวัตถุประสงค์ในการแสวงหา เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบของสารสนเทศ ความถี่และปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ
2. การใช้สารสนเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหา

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคามส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศทางอาชีพที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ แสวงหาจากสำนักวิทยบริการของมหาวิทยาลัย และรูปแบบหนังสือพิมพ์
2. ปัญหาที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคามประสบในระดับมากคือ ไม่ทราบแหล่งที่ให้สารสนเทศทางอาชีพ และไม่เข้าใจวิธีการแสวงหาสารสนเทศ

3. นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคามส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากสารนิเทศที่ได้รับจากการแสวงหาได้เพียงบางส่วน

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

- วัตถุประสงค์ในการแสวงหา
- เนื้อหาสารนิเทศ
- แหล่งสารนิเทศ
- รูปแบบของสารนิเทศ
- ความถี่ในการแสวงหาสารนิเทศ
- ปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศ
- การใช้สารนิเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหา

ขอบเขตของการวิจัย / ประชากร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการแสวงหาและการใช้สารนิเทศทางอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2547 โดยศึกษาเฉพาะนักศึกษาในระบบปกติ จำนวน 10 คณะ โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กับ กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วยนักศึกษาจาก 4 คณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วยนักศึกษาจาก 6 คณะ คือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยี คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ รวมประชากรทั้งสิ้น 1,007 คน (แหล่งข้อมูล : สำนักทะเบียนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ณ วันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2548) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมด และได้สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจากทั้ง 10 คณะ 2 กลุ่มวิชาตามจำนวนที่ต้องการ ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ทั้งหมด จำนวน 302 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศและสารสนเทศทางอาชีพ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานประจำปีและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เพื่อศึกษาการแสวงหาและการใช้สารสนเทศทางอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คณะที่สังกัด สาขาวิชา เพศ การวางแผนชีวิตหลังสำเร็จการศึกษา หน่วยงานที่ต้องการประกอบอาชีพ

ตอนที่ 2 การแสวงหาสารสนเทศในด้านวัตถุประสงค์ในการแสวงหา เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ รูปแบบของสารสนเทศ ความถี่และปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ

ตอนที่ 3 การใช้สารสนเทศทางอาชีพที่ได้รับจากการแสวงหาสารสนเทศ

3. ทดสอบแบบสอบถามกับนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 30 คน เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยทดสอบกับนักศึกษากลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาละ 15 คน

4. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามแจกให้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 302 คน ด้วยตนเอง

5. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ (Statistical Package for The Social Science - SPSS)

6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

7. รายงานผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นแนวทางให้ห้องสมุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการจัดเตรียมสารสนเทศและบริการสารสนเทศทางอาชีพที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา